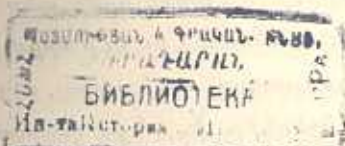

ԻՌՈՐՀՐԳԱՆՈՒԹՅՈՒՆ Ի ՆՈՐ ՏԱՐԻ:

Նորոյ երկինց եւ նորոյ երկրի ըստ աւետանցն հայեցեալ սպասելոմք, յորս արդարութիւնն քեզ-կէ. (Յ. Պետր. Գ. 13):

Ի շնորհաւորութիւնն նորոյ տարւոյն Արարատի սիրելի ընթերցողաց կցանկամ նուիրել մի համառօտ խորհրդածութիւն այն չգրան մասին, որը իւրաքանչիւրը մեզանից միշտ տածուած իւր հոգւոյ մէջ դէպ ի ապագայ լաւագոյն կեանքը եւ այն յո-ոյ եւ ակնկալութեան մասին, որ մեր ամենիս միակ ուղեցոյցն ու առաջնորդը պէտքէ լինի մեր ներկայ կենաց մէջ, որի մասին Առաքեալն ասումէ «նորոյ երկինց եւ նորոյ երկրի ըստ աւետանցն հայեցեալ սպասելոմք, յորս Արարողութիւնն բնակէ»:

Ճշմարիտ չէ՞ ընթերցողք, որ մեք ամենքս, քանի կամք ու ապրումներ, միշտ մեր ապագայի մէջ սիրումսնք աւելի բարիքներ գուշակել, քան չարիքներ. ապագայի մէջ միշտ մենք կեանքի բարւոքումն ենք գուշակում: Հիւանդը մտածումէ թէ՛ ահա կիաղութեան տառաջութիւնս եւ կաղատում զիս տանջող մահճիցս: Աղքատը թէ՛ Աստուծոյ յաջողութեամբ շուտով գործերս կարգի կդնեմ ու կհարստանամ: Ընտանիքի հայրը թէ՛ ահա որդիքս կմեծանան եւ իւրեանց աշխատանքով իմ բեռս կթեթեւացնեն եւ ես ու ընտանիքս աւելի բաղձաւոր կլինիմք: Այրիացած մայրը թէ՛ ահա որբուկներս կմեծանան եւ աշխատանքի ձեռք զարկելով, գոնէ ես կհանգստանամ: Ստա-րի խնամատարութեամբ ապրող որբուկները եւս թէ՛ ահա կգայ ժամանակը, երբ մեք եւս կլինիմք նոյնպիսի անկախ ու ազատ: մեր աշխատանքով ապրող մարդիկներ, ինչպէս եւ ուրիշները: Զախորդութեանց մէջ տագնապւողները ակնդէտ կսպասեն յաջողութեանց: Մի խօսքով իւրաքանչիւրը մեզանից ապագայում աւելի լուր կկանք եւ բարիքներ է ակնկալում:

Բայց մեր այս ամեն նախագծերը եւ յոյսերը կատարվում են միշտ իսկ մեր ակնկալութեանց համեմատ. միշտ յաջողվում է մեզ ստանալ այն ինչ, եւ ինչպէ՞ս ցանկանում ենք, Քիչ է սլո-

տահում, որ հիւանդը իւր աւողջութիւնը վերականգնելու յուսով նոյն հիւանդութեամբ մոնումէ գերեզման եւ աղքատն ու թշուառը իւր գործերի յաջողութեան եւ վիճակի բարւոքման յուսով ապրելով, մնումէ նոյն վիճակում մինչեւ իւր մահը: Քիչ է պատահում, որ իւր որդիներով բարի օրեր տեսնել յուսացող հայրն աւելի վատ օրեր է տեսնում, եւ իւր որբուկների մեծանալով հանգստութեան յուսացող այրիացեալ մայրը աւելի դառն հեծութեան օր ու գիշերներ է անցուցանում: Քիչ է պատահում, որ իւրեանց յարբունս հասանելով ազատ, անկախ մարդիկ լինել յուսացող որբուկները իւրեանց անցած օրերին հրանի են տալիս: Քանի՜ քանի՜ մարդիկներ դռնէ ես տեսած եմ, որ իւրեանց անցած, գնացած օրերի վերայ աւելի երանութեամբ ու գովութեամբ են խօսում, քան ներկայի որը վատ ասել չէ կարելի: Հարուստներն ու մեր աչքին բազդաւոր երեւացողներն անգամ անբաւականութիւն են ցոյց տալիս իւրեանց ներկայ վիճակից եւ սրտակէզ հառաչանօք են մտաբերում իւրեանց անցեալ կեանքի անհոգ օրերը եւ մի եւ նոյն ժամանակ ապագայում աւելի բազդաւոր ապրելու յուսալովը աւամայ ցոյց են տալիս մի տեսակ ձգտումն գէպի լաւագոյն կեանք:

Իսկ այս ի՞նչ է նշանակում, որ ոչ միայն աղքատներն ու մեզ անբազդ երեւացողներն, այլ բազդաւոր կարծուածներն անգամ՝ իւրեանց կեանքը ակօրժելի կացուցանելու ամեն միջոցներն ունենալով հանդերձ, բաւական չեն ներկայ կեանքով, այլ ցանկանում են կեանքի այլափոխութեան՝ տածելով իւրեանց մէջ մի տեսակ քերձ ձգտումն գէպի աւելի լաւագոյն կեանք:

Այդ նշանակումէ՝ որ մենք պանդուխտ եւ անցաւոր եմք այս կեանքի մէջ, որ այս երկրաւոր կեանքը մեր իսկական կեանքը չէ, որի համար ստեղծուած եմք: Նշանակումէ, որ այս երկիրը մարդոյ սեպհական տունը չէ, այլ մի աքսորավայր, հովիտ սրտասուաց եւ հեծութեանց: Իսկ մի աքսորական կարո՞ղ է լինել ցաւերից ազատ եւ կատարեալ երջանիկ այն տեղ, ուր չունի ոչինչ սեպհական. կարո՞ղ է իւր հայրենիքից հալածուած յանցաւորը ապրել երջանիկ այն տեղում, որ նշանակուած է նորա համար իբրեւ պատժավայր եւ տե-

ղի փորձանայ եւ ուղղութեան: Մի թագաւոր կամ իշխան կարող է բաւական լինել այն տեղ, ուր հակառակ են ընթացում իւր կամայց այն ամենը, որոնք երբեմն հլու հսկատակ էին իւր ակնարկութեանը: Այս՝ այսպիսի մի աքսորական, հայրենիքից հալածուած յանցաւորը եւ իշխանութիւնից զրկուած իշխան մեք մարդիքս եմք ներկայ կեանքիս մէջ, ուր ամենայն ինչ մեզ օտար են, ամենայն ինչ ցաւօք եւ հեծութեամբ եւ ամեն մի քայլափոխ՝ բարոյական պատերազմ՝ ընդդէմ կրից, ընդդէմ մեղաց եւ ընդդէմ նիւթական եւ բարոյական թըշառութեանց: Աորանից պարզ տեսանելի է, որ մեր կեանքը այս աշխարհով չէ կարողանում սահմանափակուիլ, մեզ համար տնօրինուած է ապրիլ մի այլ աւելի լաւագոյն կեանքով, որին մարդս ինքնաբերաբար միշտ ակնկալում ու ձգտում է, որի համար Առաքեալն ասում է « Նորոյ երկնից և Նորոյ երկրի ըստ Աւետեացն հայեցեալ ապաւնչեմք, յորս արդարեւ ինչն բնակէ »:

Իայց չնայելով, որ մարդս մտնում է այս աշխարհը ցաւօք, ապրում է սորանում ոչ այնպէս, ինչպէս ինքն է կամենում, չնայելով, որ մեր այս աշխարհում վարած կեանքը լինելով իր ամենաանասակ վշտերով, նոյնչափ դառն ու դժուարատար է, որչափ երկարատեւ, չնայելով այս ամեն զգուեցուցիչ հանգամանքներին, այնու ամենայնիւ մարդիք սիրում են ապրել, եւ ամեն կարելի միջոցներով պաշտպանում են կեանքը, այնպէս որ՝ մարդկանցից ամենաթշուառն անգամ, որի համար կեանք ասածը մի ծանր բեռն է, սիրտ չէ անում կարճել նորան իւր կաւքով: միայն խելագարներն ու անհաւատներն են գիմում երբեմն ինքնասպանութեան: Իսկ այս երեւոյթը նոյնպէս չէ՞ ապացուցանում այն մեծ ճշմարտութիւնը թէ՛ մեր այս ներկայ կեանքը մահով չէ վերջանում, այլ փոխանցվում է գէպի մի այլ կեանք, եւ հետեւաբար թէ՛ մեր այս ներկայ կեանքը մի պատրաստութիւն, մի անցք է գէպի մի այլ կեանք: այլապէս անկարելի կլինէր հանգիստ հոգւով տանել այս կեանքի այսչափ նեղութիւնները եւ հետեւաբար՝ առհասարակ ատելի կլինէր այս կեանքի երկարութիւնը, եթէ չտածէինք յայտնի թէ՛ անշուշտ կայ մի աստուածային խոստումն մի աւելի լաւագոյն կեանքի այս կեանքից բաժանուելուց յետոյ ըստ Առաքելին « Նորոյ երկնից և Նորոյ երկրի » եւլն:

Ուրեմն թէ՛ շուտ եւ թէ՛ անազան պէտքէ գայ ժամանակ, հրը կ'սխալուի ամենայն ինչ, երկինք եւ երկիր: «Եկեալէ տառմէ Սասնաւոր, օր Տեառն իբրեւ զգող, յորո՞ժ էրկինք քաղաքացիքն, և բնութիւն հրով կեղեպ իւծոյն, երկիր և ուրիշն հաւաքեալն» (Բ. Պետր. Գ. 10) եւ այնուհետեւ կ'ազարի մեղանում՝ ակնկալութիւնն ու յայտ, որով մեր ամբողջ կեանքի ընթացքում տոչորոյումենք չարաչար կ'ազարիմք, այն, այնուհետեւ յայտնաւորեալ «զի զոր տեսանէ ոք, զի՞ եւս յուսայ»: ակնհերեւ կ'տեսանեմք մեր ակնկալած նոր երկինքն ու նոր երկիրը, ուր այլ եւս չեն վրդովիլ մեր այն նոր կեանքի երջանկութիւնը ոչ հիւանդութիւնք, ոչ վիշտք եւ ոչ հեծութիւնք եւ ուր յաւիտեան կ'թաղաւորէ երջանիկ կեանք:

Բայց այդ նոր երկինքի ու երկրի երջանիկ բնակիչներ գըրւելու համար մեզ մարդկանցս եւս անհրաժեշտ է նորոգուիլ, որովհետեւ գործանցում կարող են միայն բնակուիլ նոքա, որոնք ներկայ կենաց մէջ ապրել են Աւետարանական արդարութեամբ, ճշմարտութեամբ և սիրով: Ամբարտաւան, կեղծաւոր, անիրաւ, նախանձոտ, ատեցող, խաբեբայ եւ շատ ուրիշ այսօրինակ հակաբրիտոնէական կեանք վարող մարդիկ տեղ չունին այն նոր երկինք և նոր երկրի մէջ:

Նորոգենք ուրեմն, ընթերցողք, նոր տարւոյս հետ եւ մեր կեանքը բարի վարք ու բարքով. թող հին տարին տանէ, անհետացնէ իւր յաւիտենականութեան ովկիանու մէջ մեր հնացած չար գործերն ու մտքերը. նորոգուենք ու զարգարուենք այն ամեն բարի գործերովն ու մտքերովը, որոնք հաճոյ են Աստուծոյ եւ օգուտ մարդկութեան: Երբէք չմոռանանք, որ մեք քրիստոնեայ եմք եւ պարտաւոր եմք ապրիլ Քրիստոսից մեզ աւանդած սուրբ օրէնքներով, մեր մարդկային տկարութեան նեցուկ խնդրելով նորա օգնականութեան շնորհը. ամենայն աչալընութեամբ քննենք մեր անձը, հսկենք մեր ամեն գործողութիւններն իրարայ, որպէս զի արդար կ'ացուցանելով մեր անձը Աստուծոյ առաջ, կարող լինիմք յաւիտեան երջանիկ բնակիչներ գրուելու այն նոր երկինքին եւ նոր երկրին, որի մէջ, սոստ աստուածային յայտնութեան, արդարութիւն միայն կ'աւելնէ բնակիլ: